

פרוטרקורל מס' 250
 מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
 שהתקיימה ביום ד', ב' בכסלו, תשל"ג
 (8.11.72), שעה 8.30

נ כ ח ר

חברי הועדה:

- היו"ר י. גולדשמידט
- א. אנקוריון
- ר. ארזי
- י. אריהור
- מ. ביבי
- מ. בן-פורת
- ג. האוזנר
- מ. סורקיס
- א. עופר
- ש. פרידמן
- מ. פרוש
- ח. צדוק
- י. קורן
- י.ה. קלינגהופר

מזמני:	א. ידין	-	מטעם	משרה	המשפטי
	י. קראפט	-	מטעם	משרה	הפני
	י. רות	-	"	"	"
	מ. שח	-	"	"	"
	א. שפט	-	"	"	"

ר. מלחי - מזכירת הועדה

רשמה: מ. טרלו

סדר היום: חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש רשות וכהונתו), תשכ"ט - 1969.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גולדשמידט:

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וכהונתו), תשכ"ט-1969

מתי נקבל את הנוסח הלבן?

א. עופר:

בעוד שבועיים. אם זה יגיע לפני הישיבה נמציא אותו לחברים כדי

היו"ר י. גולדשמידט:

שיוכלו לעיין בו.

מבקש ממשרד הפנים לעשות מאמץ להמציא נוסח לבן לפני זה.

מ. בן-פורת:

הערה מס' 3

א. ידין:

מה הדין כאשר יש רק מועמד אחד? סעיף 46 לחוק הבחירות אומר שאם יש רק מועמד אחד, לא צריך לבחור, אלא רואים אותו כנבחר, זה נאמר לגבי מועצה כשיש רק רשימת מועמדים אחת. בהצעת חה"כ בן-פורת (כתחליף לסעיף 6 של החוברת הכחולה) נאמר שגם אם יש מועמד אחד צריך להעמיד אותו לבחירה, אלא שלבחר אין בחירה מעשית, הוא יכול לבחור במועמד או לא לבחור בו. הפתק הלבן נחשב ביחד עם הקולות הפסולים. אני דוקא חושב שהבזזר היה צריך לקבל אפשרות להשתתף בבחירות ולהביע דעתו שהוא לא מרוצה מן המועמד. אבל לפי הפרקטיקה הסבירו לי שפתקאות לבנות נחשבות לקולות פסולים.

בזמנו התעוררו ספקות אם צריך לסטות מן המקובל לגבי מועצה של רשות מקומית, שאם יש רק הצעת אחת, לא מביאים את הבחור אל הקלפי כי מכריזים על ההצעה כמקובלת. נאמר שם שהדבר עשוי ליצור מצבים מוזרים, כי הבחור לא ילך לקלפי, תהיה השתתפות קטנה, ובין המצביעים יתכן שיהיו רבים שלא יצביעו בעד המועמד הזה, והתוצאה היא שאמנם תהיינה בחירות אבל יהיה אחוז קטן שהצביע בשביל המועמד הזה. לחה"כ בן-פורת היתה הצעה שאם יש מועמד אחד, כדי להבחר הוא צריך לקבל אחוז מסוים של הקולות.

בעיה שניה: מה המצב כאשר אין מועמד? היו מקרה או שנים שלא היו רשימות. נשאלת השאלה אם יש צורך בהוראה בנידון זה. אם לא היה מועמד, המועצה לא שלמה כי אין לה ראש ושר הפנים צריך לפעול; מה שהוא עושה במקרים חריגים כאלה.

יתכן שכדאי להכניס הוראה, שאם לא היה מועמד, אז המועצה תבחר בראש הרשות; אפשר גם לומר שאין צורך בהוראות מיוחדות כי המקרה רחוק מן המציאות.

י. רותם:

אני מציע להפריז בין שתי הבעיות. נדון בשאלה אם אין מועמד. לדעתי במקרה כזה, המועצה בוחרת בראש הרשות. אני חושב שצריך לכתוב: במקרה שלא הוגש מועמד, הבחירות יוקיימו במועצה.

אם יהיה מועמד אחד, הוצע שהוא יהיה חייב לקבל 40% מבעלי זכות הבחירה; אם לא קיבל 40%, הבחירות ייערכו במועצה.

י. ארידור:
אם מועמד אחד נפטר או התפטר ממועמדותו
בין הגשת המועמדות ותאריך הבחירות?
אני מסכים שאם אין מועמד, תהיינה בחירות כאילו חוק זה לא חל.
אבל אינני רואה טעם, כשיש מועמד אחד, שהוא יהיה חייב לקבל 40%
מכלי זכות הבחירה. אנחנו דורשים מאדם שנגדו אין שום מועמד, הרבה
יותר קולות מאשר דורשים מאדם שנגדו יש מועמד.

מה קורה כאשר אדם נפטר לאחר הגשת
המועמדות ולפני יום הבחירות? איננו יכולים להניח לאפשרות הזאת
להתקיים בלי קסדר חוקי. או שצריך לאפשר לאלה שהגישו מועמדות
להגיש, תוך זמן קצוב, מחליף; או, אם לא נשאר הזמן הקצוב,
אינני רואה שום אסון בכך אם תידחנה הבחירות.

י. רותם: יש אפשרות להעביר את הבחירות למועצה.

י. ארידור: את זה צריך להשאיר לשיקולו של שר
הפנים. אני חושב שצריך לבקש מהמפלגה
מועמד מחליף או לדחות את הבחירות.

א. עופר: השאלה שעורר חה"כ ארידור, צריך
לדון עליה בנפרד.

אשר לשתי השאלות שהוצגו, אני מסכים
שאם אין מועמד, הבחירה עוברת למועצה.
אינני שלם עם כך שאם יש מועמד אחד
הוא צריך לקבל 40%. הנימוקים של חה"כ ארידור הם נכונים, אבל לא
זה הקובע, כי ההבדל בין 40% מהמצביעים ובעלי זכות הבחירה, איננו
מהותי. אם יש מועמד אחד, לא מקיימים בחירות, אלא רואים אותו כנבחר.
יש בהרבה חוקי בחירות סעיף כזה. בחירה היא בין שני הבריים לפחות.
אם לא, זה קצת מזכיר את השיטה הסוטליטרית הקומוניסטית, שיש רק
מועמד אחד. אינני רוצה בדפיון הזה. כשאתה אומר לאזרח ללכת
לבחירות, עליו להחליט בין זה לזה.

ר. ארזי: לגבי המצב שאין מועמד, העניין איננו
שנוי במחלוקת. הפתרון הוא של סעיף 24
כמו במקרה שהתפטר ראש הרשות תוך הקדנציה, ואז בוחרת המועצה בראש
רשות חדש.

לגבי המקרה השני, כאשר יש רק מועמד
אחד - לא יתכן לומר שהוא ייבחר. אם היו שני מועמדים ולאחד מהם
קרה אסון והשני נשאר מועמד יחיד, וברור לציבור שאילו הראשון
היה גם כן מועמד, היה המועמד הנוכחי מקבל לכל היותר 10% - 20%.
אני חושב שצריך לדרוש ממועמד כזה שיקבל לפחות 50%. 40% קבעו
אם יש שני מועמדים, ואז קשה להגיע ל-50%; אבל כאשר יש מועמד
אחד בלבד, מדוע לא לתבוע ממנו שהוא יהיה נציג הציבור? עליו
לקבל 50% לפחות.

מ. ביבי: אני סבור, כאשר יש מועמד אחד,
חייבים לתת לציבור לבחור, אם הוא
פירושו של דבר שהוא משכמו ומעלה.
אם יש מועמד אחד, אם הוא לא יקבל 40%, לדעתי חוזרים למסלול
של בחירה ע"י המועצה.

י. קורן: גם לדעתי אין אוטומטיות בבחירת ראש הרשות אם יש רק מועמד אחד. איננו יכולים להטיל על המועצה מועמד שנשאר יחידי ואוטומטית הוא יהיה ראש המועצה. לכן אני חושב שעליו לקבל 40% מן הקולות, ואם לא יקבל - תבחר המועצה בראש הרשות.

י.ה. קלינגהופר: גם אני מתנגד לזה שאם יש מועמד אחד הוא ייבחר אוטומטית. אני בדעה שאין נפקא מינה בין המקרה של מועמד אחד או יותר מועמדים. הרוב הדרוש צריך להיות אותו רוב. התוצאה מאי השגת הרוב הזו היא אותה תוצאה. אם אדם לא השיג את הרוב הדרוש, העניין עובר למועצה.

מ. סורקיס: אם יש מועמד אחד שקיבל 20%, זה כאילו הבעת אי-אמון. בחוק הכחירות לרבנים הראשיים, אם יש רק מועמד אחד, הוא נבחר. אני חושש מזה שאותו מועמד לא ייבחר במועצה.

א. שפט: יש מועצות מקומיות שמגישות רשימה אחת בלבד. למשל, רמות-השבים, שבי-ציון, כפר שמריהו ומנחמיה. אם מגישים רשימה אחת, לפי החוק, אותה רשימה נבחרת. אם לא נאמר משהו לגבי ראש המועצה, יתכן מצב אבסורדי, שלמועצה יש רשימה מוסכמת על כל הישוב; ואילו לגבי ראש המועצה נצטרך לקיים בחירות.

אדם יכול להיות מועמד גם למועצה וגם לראשות המועצה. אם אדם הגיש מועמדות לראשות המועצה בלבד, יש לזה השלכות אם הוא נשאר בודד. אם הוא נשאר בודד ואתם דורשים 40%, והוא לא יקבל את זה, לפי הכללים, הבחירה היא בין שני הראשונים שקבלו פחות מ-40%. אם יש מועמד אחד, שקיבל פחות מ-40%, אתם רוצים להעביר את הבחירות למועצה, והוא איננו חבר מועצה, הוא יהיה מועמד יחיד במועצה, ומה יקרה אם המועצה לא תבחר בו? ע"י כך אנחנו דורשים כפאילו שהוא יהיה חבר ברשימה כל שהיא, ולא מרשים לו להיות בלתי תלוי בתוקף אישיותו.

אני מודה בכך שלי קוסמת הצעת חה"כ ארידור על החילופין. אנחנו לא מרשים חילופין עקב פטירה או התפטרות בין הגשת המועמדים לבין הבחירות. יתכן שמועמד נפטר או הסתלק ממועמדותו מטעמים כל שהם, יש מספר גופים פוליטיים שמסוגלים לגייס ציבור גדול, בסדר גודל של 30%. יישארו שני מועמדים עם 30% והם יהיו המועמדים הבלעדיים להצבעה במועצה. אני הייתי מציע במקרה כזה לדחות את הבחירות לעוד חודש.

מ. בן-פורת: אני שוכנעת שאם יש מועמד אחד, הוא נבחר.

היו"ר י. גולדשמידט: אם יש מועמד יחיד עליו לקבל 40%; ולא - המועצה בוחרת מתוך חבריה. אם הוא חבר המועצה, יש לו סיכוי להבחר. אני רואה לפני מצב שמתוך הידברות בין המפלגות אין מועמד, ואנחנו מגיעים ליום ה-33 לפני הבחירות, וברגע האחרון מגיש איזה שהוא גורם מועמד שלהם, ואין אפשרות למפלגות ולממסד לעשות משהו נגד זה, הוא נבחר כי הוא המועמד היחידי.

אם אחוז ההשתתפות בבחירות הוא 80%, מי שמקבל 40%, למעשה קיבל 50% מבעלי זכות הצבעה. מי שבוחר למועצה, יבחר גם בראש המועצה, הוא כבר בין כך יבוא לקלפי. כך שסכנה של שביתת בוחרים לא קיימת. לעומת זה גדולים הסיכויים שהוא יקבל 40% של המשתתפים בבחירות. מהבוחר נדרש רק להכניס עוד פתק למעטפה. לכן אני חושב שצריך לקבוע מינימום של 40% מהבוחרים למועצה, שאם מועמד יקבל אותם, הוא ייבחר לראש המועצה. אם אין בחירות למועצה, אז המועצה תבחר מתוך חבריה את ראש הרשות.

י. רותם:

שצטרף לדעת היו"ר במקרה.
ש אין בחירות למועצה. אם יש מועמד אחד, אני מציע שעליו יהיה לקבל לפחות 40% מבעלי זכות הבחירה, כדי שזה יהיה 50% של הבוחרים.

א. ידין:

אם אין מועמד, ראש המועצה נבחר ע"י המועצה. הקושיה שהציג מר שפט איננה קושיה. אם ברמות השבים יש רשימה אחת, יש גם הסכמה לגבי ראש הרשות. אם יש מועמד אחד, אני חושב שאי אפשר לאשר מצב שהוא ייבחר אוטומטית, אבל לדעתי אי אפשר להחמיר אתו ולומר שעליו לקבל 40% מבעלי זכות הבחירה. מספיק לדרוש ממנו 40% של המצביעים למועצה.

ד. ארזי:

אני חושב שטעות לומר 40% של המצביעים. מי שנמנע לא בא בחשבון. אם יקבל 40% מאלה שהצביעו, ורק הצביעו 30%, זאת אומרת שהוא קיבל 12% מכלל הציבור. אינני רואה את זה כמתקבל על הדעת.

היו"ר י. גולדשמידט:

אם אין בחירות למועצה, האם תהיינה בחירות לראש רשות? אני מבין שלא. אם יש בחירות למועצה ואין מועמד לראש הרשות, מה קורה? אם יש בחירות למועצה ויש מועמד אחד בלבד, איזה תנאי נקשור לבחירתו? צלה השאלות שעמדו.

ה צ ב ע ו ת

הוחלט שאם אין בחירות למועצה, לא תהיינה בחירות לראש רשות.

אם לא הוגשה מועמדות לראש רשות, תבחר המועצה מחבריה ראש רשות, לפי הנוהג הקיים היום.

6 - בעד ההצעה שגם אם יש רק מועמד אחד צריך לקיים בחירות

4 - נגדה

ה ו ח ל ט : אם הוצגה מועמדות יחידה, מקיימים בחירות.

זכות הסתייגות : לחה"כ האוזנר וצדוק.

היו"ר י. גולדשמידט:
מה התנאי שאנחנו נדרוש ממועמד יחיד כדי שייבחר. היו כמה דעות. דעה אחת היתה שהוא יקבל לפחות 40% מן הקולות הכשרים למועצה כאותו יום. הצעה שניה היתה שעליו לקבל 40% מבעלי זכות הבחירה באותו מקום. היתה הצעה שעל המועמד הזה לקבל לפחות 50% מן הקולות הכשרים שנמסרו למועצה. אחראי ייקבע בסעיף 8 של החוק.

ח. צדוק:
האם זה יהיה אחוז של הקולות הכשרים או בעלי זכות ההצבעה? אני בעד זה שנצמיד את זה לאחוז הקולות הכשרים שנמסרו למועצה.

הצבעות

הוחלט: להצמיד את אחוז הקולות שקיבל מועמד יחיד לראש רשות לאחוז הקולות הכשרים שנמסרו למועצה.
בעד הצעת חה"כ קלינגהופר לאמר:
מועמד יחיד נחשב כנבחר אם השיג אותו אחוז הקולות הכשרים שנמסרו למועצה שייקבע בסעיף 8 סופית
נגדה
8 -
1 -
ההצעה נתקבלה.

בעד ההצעה שהמועמד ייבחר אם השיג 50% מהקולות שנמסרו באותו יום בבחירות למועצה - מיעוט נגדה - הרוב

ההצעה לא נתקבלה

הסתייגות: לחה"כ ארזי

א. עופר:
אם המועמד קיבל 39% של הקולות הכשרים שנמסרו למועצה, אז המועצה בוחרת מבין חבריה. אם המועמד היחיד הוא גם חבר מועצה, הוא יכול להבחר, אבל אם איננו חבר מועצה, אי אפשר לבחור בו, אף-על-פי שהוא קיבל 39% של הקולות?

ח. צדוק:
אני מציע שלאותו מועמד תינתן זכות להבחר ע"י המועצה.

י. רותם:
על פי רוב המועמד יהיה גם ברשימת המועמדים למועצה וע"י כך תינתן לו אפשרות להבחר לראש הרשות. אם איננו רוצה להיות חבר מועצה, ולא קיבל 40%, לא יוכל להבחר. כמציאות שלנו זה קורה לעתים נדירות שמועמדים לראשות המועצה לא יהיו ברשימת המועמדים למועצה.

י. אריזור:
אני תומך בעמדת מר רותם. אם אדם החליט שהוא איננו הולך ברשימה מפלגתית למועצה והוא בלתי תלוי, ומבקש את אמון הציבור, אם האמון יינתן לו, הוא יהיה ראש המועצה; אם לא קיבל את האמון הזה ולא רצה להיות חבר מועצה, אינני חושב שצריך לתת לו הזדמנות נוספת.

מ. סורקיס:

אני לא שלם עם זה, זה יכול להיות הפסה למועצה. זה יכול להיות איש מוכשר, הוא יכול לקבל 38%, ובמועצה אין איש עם הכשרון שלו, ובכל זאת יבחרו אדם אחר? אם אדם מגיע לסף ה-40% צריך לתת לו אפשרות נוספת, שאם לא כן, נפסיד אנשים מוכשרים.

מ. בן-פורת:

גם אני תומך בעמדה שצריך לתת לו אפשרות נוספת. אדם שקיבל 38% לא ייבחר, ואילו חברו, שהוא חבר מועצה, שלו היה הולך לבחירות אישיות, היה מקבל אולי 5%, כן ייבחר. לכן אני מציע שאם הוא השיג לפחות 25% הוא יוכל להיות מועמד לראש מועצה.

י.ה. קלינגהופר:

לי נדמה שהחוק הזה בא לעודד מועמדות עצמאיות. מדוע לפסול אדם מלהיות מועמד לראשות המועצה אם קיבל 39%? אני מדבר על שלב טרומי של העלאת מועמדים. אדם מתוך חברי המועצה יכול להיות מועמד, ואילו אדם שקיבל 30% מקולות הבוחרים, יהיה פסול מלהיות מועמד לראשות המועצה? זה דבר אבסורדי. על כן לדעתי צריך לקבוע מינימום של קולות, אני הייתי מעמיד אותו על 20%. אם אדם קיבל 20% מקולות הבוחרים והוא איננו מועמד למיעצה, הוא יהיה כשיר למועמדות בקרב המועצה להיות ראש המועצה, לפחות שאיננו מופיע באחת מרשימות המועמדים למועצה.

ר. ארזי:

אני מבקש להזכיר ליו"ר שלפי בקשתי באמר שסעיף 10 יבוא עוד פעם לדיון. אינני מבין את ההגיון בדבר שנאמר שאם מי שהוא קיבל 20% מהקולות הוא יכול להיות מועמד לבחירה ע"י המועצה, כשהוא איננו חבר המועצה. זה יכול להביא לזלזול במועצה. אם לאדם לא נאה להופיע בושימה והוא חושב שנאה לו רק להיות ראש העיר בבחירה אישית? אין בזה הגיון. הוא הולך לבחירות אישיות, ואם קיבל 40% הוא נבחר. לכן אני תומך בהצעת מר רותם, שאם המועמד לא קיבל 40%, תבחר המועצה מבין חבריה ראש מועצה.

ש. פרידמן:

אם יש מועמד אחד בלבד והוא לא נבחר לפי האחוז שקובע החוק. אם אדם מקבל 39,9% מהקולות, הוא לא נבחר. גם אם אנחנו קובעים אחוז חסימה, אנחנו קובעים שכל פסיק שחסר, פוסל.

קשה לי לתאר מציאות כזאת שאדם הגיע לסף 40% ולא יהיה במועצה אדם אחד שיהיה מוכן להציע אותו. או שהוא יכול לגייס 250 חתימות ולהופיע כמועמד למועצה. אפשרות שניה: אחד מחברי המועצה רשאי להציע אותו כמועמד. עקרונית, אם הוא לא קיבל את האחוז הדרוש, הוא לא נבחר. צריך למצוא תיקון לענין כדי שיוכל להיות מועמד. או ששיג את החתימות הדרושות ויהיה מועמד למועצה, או שאחד מחברי המועצה יוכל להציע את מועמדותו לראשות המועצה.

ג. האוזנר:

השאלה היא אם אפשר להציע אותו כמועמד או לא. לדידי חשובה העובדה שבבחירות האישיות לא התייצב איש לעומתו. לא יתכן שאדם שבהתמודדות זו לא נמצא לו מתחרה, לא יהיה כשיר להיות מועמד כאשר המועצה מחליטה. אומר ח"כ ארזי: מדוע לא היה נאה לו להצטרף לאחד הרשימות הקיימות? אם לא רצה להיות מועמד למועצת ויהיה מומעד יחידי ולא נבחר, אין לו זכות להיות מועמד שנית. אני אומר שלא יתכן שהמועצה תוכל להציע כל אחד מחבריה, אבל רק אותו איש לא, למרות שהשיג חלק ניכר מקולות הבוחרים.

ח. צדוק:

אדם שהיה מועמד לראשות העיר, והוא היה מומעד יחידי, וקיבל פחות מ-40% ממספר הקולות הכשרים ולא נבחר למועצה, עלינו להחליט אם הוא יכול להיות מועמד לתפקיד ע"י המועצה. התשובה שלי היא חיובית.

קבענו בסעיף 8 שאם יש יותר ממועמד אחד ואף אחד לא קיבל 40%, שני המועמדים שהם לא חברי המועצה, כשרים להיות מועמדים. קל וחומר כאשר היה מועמד יחיד והוא לא קיבל 40%, הוא יצא מהבחירות באותו מצב שיצאו השניים, לפי סעיף 8, דינו צריך להיות לפחות כהין השניים שלא קבלו 40%.

אני לא רואה את הסיטואציה הזאת כנוגעת רק למועמד לא מפלגתי. יתכן שמפלגה שיש לה מועמד אחד וחושבת שהוא בטוח ואיננה רוצה להכניס אותו לרשימת המועמדים למועצה, והציבור מצביע - מתוך בטחון גמור שבכלל הבחירות לראשות העיר ברורות - למועצה ולא לוקחים את הפתק של ראש העיר. נוצרת סיטואציה שהאיש הזה לא נבחר. מדוע לפסול אותו? כל חבר מועצה הוא מועמד שוטנציאלי, מדוע האיש הזה צריך לפסול מלכתחילה להיות מועמד לראשות העיר?

אני מציע לוועדה לשקול את השיקול שלנו. אני מציע לעשות רוויזיה של הסיכום הקודם, שאם יש רק מועמד אחד הוא נבחר.

היו"ר י. גולדזמידט:

קבלתי פנייה מח"כ ארידור המבקש בשם סיעתו שלא לסיים את הדיון היום על השאלה הזאת אם אחד לא קיבל את האחוזים המספיקים. נוכל לסיים את הדיון ובפעם הבאה נצביע.

א. עופר:

אני בעד בחירות ישירות. אני לא מחפש את הטפוס של האיש שאומר שאיננו רוצה להיות מטעם מפלגה אלא הוא הולך לציבור, ואם לא בוחרים בו, אין לו ענין בכל העסק. אני עוד אבקש רוויזיה בענין שיתכן ראש עיר שאיננו חבר במועצה.

אם אדם הציג את מועמדותו ולא קיבל 40% מהקולות, אני מפקפק אם צריך לתת לו עוד אפשרות להופיע במועצה. לדעתי לא יכול להיות ראש רשות שאיננו חבר במועצה. אם זה יתקבל - במילא לא תעמוד יותר השאלה, כי הוא יוכל להיות מועמד לראשות העיר.

א. ידין:

אני רוצה להוסיף דבר אחד לדברי
חה"כ צדוק. במקרה שיש מועמדים
אחדים, לא דרשו מינימום. לא נראה לי שאם שם לא הכנסנו מינימום
שנעשה זאת כאן. זה רק במידה ולא מקבלים את הדעה של מר רותם
ושל חה"כ ארידור. לי זה נראה יותר. הארגומנט של חה"כ ארידור
שכנע אותי. אם היה מועמד והוא לא נבחר, תבחר המועצה, מבין חבריה.
אם רוצים שהוא יהיה מועמד גם אם איננו חבר המועצה, אני לא חושב
שצריך להתחיל לדרוש ממנו מינימום של קולות, ועוד פעם לפצל את זה.

מ. פרוש:

ההצעה של בחירות אישיות זה נסיון.
גם מחייבי ההצעה לא התכוונו כאן
ליותר מאשר להזמין את המפלגות לשקול, כאשר מציעים את המועמדים,
גם את הכושר האישי של האיש. לכן סיעה יכולה לאמץ אותו
ולקחת אותו על חשבונה. אם לא זכה האיש ב-40%, סימן שרוב
הציבור לא רוצה באישיות שמנותקת לגמרי מהמפלגות.

לאור זה, אם הוא על חשבון סיעה,
ברור שהוא יכול להכנס. כמובן שזה על חשבון הסיעה, ולא שיהיה
לה חבר נוסף.

היו"ר י. גולדשמידט:

יש כמה הצעות.

יש דעה האומרת שאם מועמד יחיד לא
קיבל את האחוז שקבענו בחוק, לא נבחר לראשות העיר. ואם הוא איננו
חבר במועצה, הוא איבד את זכותו, והמועצה בוחרת בין חבריה.

דעה שנייה, שבמקרה כזה הוא כשיר
להבחר כראש הרשות, כי המועצה רשאית לבחור באחד מחבריה או כו,
הוא לא יהיה חבר מועצה אלא ראש רשות.

דעה שלישית היא שמועמד יחיד שלא
נבחר, אם קיבל לפחות 25% מהקולות - לפי גרסת חה"כ בן-פורת, -
ו-20% מהקולות - לפי גרסת חה"כ קלינגהופר - כשיר להבחר, כי
אי אפשר לסעון שהציבור לא רצה בו.

הצעת חה"כ פרוש היא - הוא לא התייחס
לשאלת המינימום של האחוזים - שאם לא נבחר בבחירות אישיות, יכולה
סיעה להציע אותו תוך פינוי אחד המקומות שלה.

זה נראה לי פרובלמטי מבחינת הסדר
החוקי. מגשימים לבחירות עם רשימות מפלגתיות, ונותנים אפשרות בחוק
לאיש שלא הופיע באף אחת מהרשימות המפלגתיות, להכנס לאחר הבחירות.
אני חושב שדבר כזה לא יכול להתקבל. מה משמעות הבחירות אם אדם
שלא עמד לבחירה נכנס לרשימה של בחירות?

חה"כ האוזנר טען - מה פגם יש
אם אדם שהשתמש בזכותו החוקית להיות מועמד בלתי תלוי, מקבל
עוגן הצלה ע"י אחת המפלגות?

לדעתי, מה שעשה בתחילה, זה לגייסימי,
ואין להעניש אותו על כך, זה נכון, אבל אין להעניק לו זכויות
בגלל זה.

חה"כ ארזי אומר: אדם זה, בעיניו פקוחות בחר משתי הדרכים האפשריות בחוק, את הדרך האחת, ולכן הוא מוגבל וצמוד לדרך הזאת, ולא יכול אחר-כך לעבור לפסים אחרים. אני חושב שיש הגיון רב בטענה הזאת. אין מענישים אדם מפני שלא השתמש בזכות חוקית, אבל גם לא נותנים לו פרס על כך.

לטענת חה"כ צדוק אני אומר שאין להפיק רווח מן החטא הקדמון שבטלו את שני הסיבובים. ההגיון של החוק היה שאם אף אחד לא קיבל את הרוב הדרוש, שואלים את ציבור הבוחרים פעם שניה. רק לאחר שהרעיון הזה לא נתקבל ורצו שהוא יבחר במועצה, הגענו למצב שהמועצה מכריעה בין שני המועמדים שיתכן ששניהם לא היו ברשימה מפלגתית. על זה אי אפשר לבנות קל וחומר, ובמקרה שלפנינו המועצה יכולה להחליט על אדם שבחר בדרך אחרת.

י. רותם:
היתה פה טענה מדוע אדם שקיבל 38% לא יוכל להבחר, והוא מומחה גדול והוא האיש הרצוי ביותר לתפקיד. אני לא יכול להבין את ההנמקה הזאת, למה חבר שנבחר למועצה, אם נבחר ע"י חברי המועצה, הוא פחות אמין מחבר שקיבל 38% ע"י הציבור. בכל זאת יש כאן הצבעה, כאן בוחרים אותו 80% של הנבחרים.

במציאות זו בעיה אחרת. בן אדם שהיה מועמד והציבור לא רוצה בו, והוא קיבל פחות מ-40% אם כל המפלגות רוצות בו, הם יעשו מאמצים להסביר לציבור שהם חייבים לבחור, שאם לא כן, המועמד הזה יפול.

צריך להיות קו שהולך לאורך כל החוק. אם קבענו שנפל המועמד, המועצה בוחרת מבין חבריה, אז צריכה המועצה לבחור.

ח. צדוק:
השאלה אם ראש העיר הוא חבר המועצה או לא, עוד איננה מסוכמת סופית. אני חושב שיהיה זה מועיל אם נקדים את הדיון ואת הסיכום בשאלה הזאת, ואחרי כן נוכל ביתר קלות לסכם את השאלה שדנו בה היום.

היו"ר י. גולדשמידט: נמשיך בדיון בישיבה הבאה.

הישיבה נסתיימה בשעה 11.00